

**АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

Альманах наукового товариства "Афіна"
кафедри культурології

Випуск 10

Том II

ББК 71.0

А 43

УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: У 2-х т. – Вип. 10 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2010. – Т. 2. – 233 с.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. - кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор НАКККіМ (Київ)
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Дем'янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Луцького інституту розвитку людини „Україна”
Жилюк С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Коваль Г.П. - доктор педагогічних наук, професор РДГУ
Кралоук П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор ХДАК
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ
Столос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Черніговець Т.І. - кандидат педагогічних наук, доцент РДГУ
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Яремко-Супрун Н.О. - доктор мистецтвознавства, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. - доктор філософських наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки
Брїлін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор і упорядник – **проф. Виткалов В.Г.**

ISBN 978-966-8424-77-9

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прїзвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 26.11.2010 р.)

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

УДК 7.079 (477.81)

Мельничук С.Ф. – проф. кафедри народних інструментів РДГУ,
народний артист України

ФЕСТИВАЛІ РІВНЕНЩИНИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО І САМОДІЯЛЬНОГО МИСТЕЦТВА: З ІСТОРІЇ ПРОВЕДЕННЯ

Фестиваль (фр. *festival*, від лат. *festivals* – святковий) – масове святкування, огляд досягнень музичного, театрального, естрадного, циркового чи кіномистецтва.

Інтерес до цієї форми залишається актуальним і сьогодні, адже змагальність, закладена у народі, дає змогу й надалі активізувати творчі сили, особливо молоді. Наведемо декілька переконливих прикладів.

Ідея проведення обласного музичного фестивалю дружби «Пісні над Горинню» захопила митців і керівництва області наприкінці 70-х років минулого століття. Обласна газета «Червоний прапор» від 27 травня 1982 року у статті «Заспів» відзначила: «Як весняні струмки зливаються у повноводну ріку, так мистецтво багатьох професійних і самодіяльних колективів і окремих виконавців Рівненщини та з братніх республік злилося в єдиний співучий потік. І пісня, і танець, і слово – мов квітка до квітки – і вже яскравиться фестивальний вінок, виграє всіма кольорами веселки» [1].

Обов'язковою умовою було запрошення художніх колективів із міст-побратимів: м. Кострома (Росія), Могилів (Білорусь), м. Кизил (Тува), Відін (Болгарія).

Утім, у репертуар обов'язково включалися твори й українських авторів або українські народні пісні. Обласна преса відзначала: «...кожен із концертів стає демонстрацією єднання культури братніх народів, сприяє духовному зближенню і взаємозбагаченню. Зустрічі з митцями виливаються у свято дружби народів» [2].

На початку 90-х років ХХ ст. неабиякої сили набули міжконфесійні загострення. З метою примирення віруючих краю Рівненська обласна філармонія започаткувала проведення Міжнародного фестивалю духовної музики «До Бога різними мовами» (1992 р.). Мистецтво і мораль, музика і духовність – ці теми дедалі більше привертають увагу фахівців і широкого загалу. А національне відродження – процес, що охопив усі сфери суспільного життя України. Мета фестивалю – ознайомити маси з духовною музикою різних церков і вірувань, сприяти досягненню релігійного миру, толерантності між віруючими різних конфесій. Ідею філармонії підтримано управлінням культури, обласною державною адміністрацією, МКТ України, яке й профінансувало цей захід.

На фестивалі звучали духовні твори українською, латинською, польською, російською та ін. мовами. Бог єдиний для всіх людей. І кожен народ звертається до Всевишнього по-своєму проникливими і зрозумілими словами. Але всі повинні єднатися на основі Божих заповідей, творячи молитву. Кореспондент міської газети «Рівне» наголошував: «Все повертається на круги своя... і зашарпана соціальними турботами і суспільними катаклізмами людина врешті-решт усвідомлює свою сутність, пригадує, що є на світі мир, добро, любов, що є над нами Бог» [4]. Хори, солісти, ансамблі різних релігійних конфесій з Києва і Львова, Дніпропетровська і Ялти, Сімферополя і Почаєва, Луцька і Запоріжжя, Москви і США, з Рівного співали латинською, грецькою, англійською, польською, давньоєврейською, старослов'янською, корейською, російською та українською мовами. Воістину, «До Бога різними мовами».

Завершував ходу фестиваль на святій землі кожного українця у Літописній Пересопниці, біля пам'ятника Українській Першокнизі зведеним хором всіх учасників духовним гімном «Боже великий, єдиний...» М.Лисенка.

Подією великої ваги у культурному житті області було й проведення Міжнародного літературно-мистецького Шевченківського свята. Рівненщина впродовж тижня приймала

державних діячів, видавців, журналістів, художників, композиторів, артистів, письменників, авторів десятків книг, лауреатів різноманітних премій.

Свято розпочалося всеукраїнською науковою конференцією «Тарас Шевченко і сучасність» 21 травня 1996 р. у музично-драматичному театрі Учасників заходу вітали ректор педагогічного інституту, акад. Б.Колупаєв; від Академії інженерів водного господарства – акад. С.Вознюк; Сімферопольського університету – доц. Л.Ткачук; Ніжинського педагогічного інституту – проф. В.Любченко; від молоді Югославії – студентка Тіана Угларик; Спілки письменників України – проф. С.Пінчук (він же автор доповіді «Тарас Шевченко в словацькій пресі XIX-XX ст.»). З доповідями також виступили ректор Рівненського інституту культури проф. А.Литвинчук «Т.Шевченко – світоч національних традицій», архієпископ Рівненський і Острозький Серафим – «Іван Огієнко про Т.Шевченка як патріота і християнина»; проф. Львівського університету ім. І.Франка Р.Зарічан – «Великий Кобзар України в англomовному світі». Виступили також професори М.Гон і П.Лобас та ін. науковці із 7 університетів та 4 педінститутів.

Увечері в конференцзалі Народного дому відбулось засідання університету «Просвіта». На зустріч із студентською та учнівською молоддю, учителями-україністами рівненських шкіл зустрілися письменники та літературознавці.

22 травня 1996 р. гості свята виїхали до Пересипниці, де в XVI ст. вперше українською мовою було написано знамените «Пересопницьке Євангеліє». Згодом на Майдані Незалежності відбулась урочиста частина та великий концерт із покладання квітів до погруддя Великого Кобзаря в парку. 23-24 травня шляхи почесних гостей свята пролягли в Дубне, Радивилів, Пляшеву, Острог, Гільчу, Корець та Дубровечину. Апофеоз свята відбулося 25 травня у драмтеатрі фінальним концертом і передачею естафети Міжнародного Шевченківського свята Херсонській області.

Міжнародний молодіжний фестиваль традиційної народної культури «Древлянські джерела» вже давно є візитівкою не тільки м. Рівне, а й усієї держави. Він має статус CIOFF (Міжнародної Ради організації фестивалів фольклору) та IOF (Міжнародної організації з народної творчості) – організації, що співпрацюють з ЮНЕСКО. З часу проведення I фестивалю (1998 р.) жителі міста та області змогли ознайомитись із народною культурою понад 300 фольклорних гуртів, зарубіжних країн (понад 30 колективів), регіонів України та Рівненщини, а це майже 10 тис. учасників. Місто Рівне завдяки фестивалю відвідали фольклорні гурти із Словаччини, Молдови, Білорусі, Великобританії, Росії, Польщі, Грузії, Угорщини, Австрії, Туреччини, Італії, Франції, Чехії, Латвії, Канади, Литви, Вірменії, Португалії, Мексики, Того, Іспанії, Естонії, Сербії.

Поруч із дитячими та молодіжними гуртами багатьох країн світу та регіонів України в таких заходах беруть участь автентичні колективи з Рівненщини – справжніх «джерел» народної творчості і берегинь духовності краю. Прикметою фестивалю є те, що він проводиться в дні святкування Дня Незалежності України та приурочений до Дня міста. Фестиваль збагачує програму святкування і став очікуваним дійством для жителів та гостей Рівненщини.

Організатори фестивалю: Рівненська обласна молодіжна громадська організація – «Творче об'єднання «Древлянські джерела» та етнокультурний центр «Веснянка» Рівненського міського Палацу дітей та молоді та Управління культури та туризму Рівненського міськвиконкому. Співорганізатори фестивалю МКТ України, Управління культури, Управління освіти і науки, Відділ у справах сім'ї та молоді Рівненської облдержадміністрації; Управління освіти та Управління у справах сім'ї молоді та спорту Рівненського міськвиконкому; ОЦНТ; Обласний навчально-методичний центр естетичного виховання учнів у Рівненській області; Рівненський ПДМ; Асоціація діячів фольклору Рівненського обласного відділення НМС України.

Мета Фестивалю: залучення дітей та молоді до вивчення, успадкування, збереження та популяризації фольклору, народних історико-культурних традицій, звичаїв і обрядів підвищення ролі автентичного фольклору в молодіжному та дитячому середовищі й збереження регіональних особливостей традиційного народного виконавства у дитячих та молодіжних фольклорних гуртах; піднесення української національної ідеї серед творчих сил та сприяння підняттю професійного рівня виконавців.

Завдання – успадкування та регіональне відтворення традицій, звичаїв і обрядів, оволодіння традиційною манерою виконання в середовищі фольклорних колективів знайомство з традиційною культурою різних країн та народів, розширення творчих зв'язків між дитячими та молодіжними фольклорними гуртами, поглиблення взаєморозуміння між молодим поколінням різних країв і народів і входження України до Європейського й світового культурного простору.

Ровесником незалежної України вважається Всеукраїнський фестиваль популярної та рок-музики – «Тарас Бульба». Перші акорди його прозвучали влітку 1991 р. у м. Дубно під мурами Дубенського замку. Цей фестиваль є культурно-мистецьким проектом, спрямованим на розвиток та популяризацію національної молодіжної культури й естетики. Сьогодні творча молодь є одним із головних естетичних реформаторів нового суспільства. Літературний образ Тараса Бульби як справжнього патріота, козака-лицаря може слугувати прикладом для сучасної молоді людини. Тут виступали Н.Матвієнко, В.Павлік та гурт «Анна Марія», В.Жданкін, гурт «Плач Єремії», Руслана та гурт «Чорні черешні», О.Юнакова й гурт «Пліч опліч», О.Тищенко, С.Чантурія, Ж.Боднарук, В.Зінчук, С.Оробець, С.Шишкін та багато ін. Творчий шлях багатьох із цих виконавців починався на сцені «Тараса Бульби». Дубенчани та гості міста неодноразово ставали свідками народження нових зірок української естради.

З метою відродження, збереження та популяризації традиційних зимових обрядів та звичаїв, пов'язаних із різдвяно-новорічними святами слов'янських народів, рівненська міська громадська організація «Творче об'єднання «Коляда» на чолі з М.Федоришиним заснували Міжнародний Слов'янський фольклорний фестиваль «Коляда», що, починаючи з 1995 р., проходить на головних майданчиках міста у 2-й декаді січня. Згідно з концепцією, учасниками фестивалю є колективи, репертуарна політики яких базується на народних піснях, обрядах, записаних від старших людей. Тому кожний учасник готує програму, що складається з регіонального різдвяно-новорічного обряду, що відтворює самобутність певного етнографічного регіону.

За роки проведення фестивалю його учасниками були колективи майже всіх областей України, а також Росії, Білорусі, Болгарії, Македонії, Югославії, Словаччини, Польщі. Серед українських учасників вирізнявся фольклорно-етнографічний ансамбль «Родина», створений 1993 р. при Волинському училищі культури. Всі учасники ансамблю родом із сіл Волині й Полісся, тому природно, що репертуар гурту побудовано на матеріалах, зібраних під час експедиції саме в різних районах Волині.

Лауреатом фестивалю «Коляда 2004» у номінації «Чоловічий хор» став колектив священників м. Дубно, УПЦ КП Рівненської єпархії. Хор створений 1998 р. і має за мету пропагування класичної духовної музики, творів Богослужбового вжитку, а також кантів, партесних хорових концертів, різдвяних колядок та ін.

Гран-прі фестивалю «Коляда 1996» отримав молодіжний фольклорний гурт «Веснянка» Рівненського ПДМ, створений 1983 р. Це – творча лабораторія з експедиційно-пошуковою, дослідницькою, видавничою, виконавською діяльністю та реконструкцією автентичного співу й гри на традиційних музичних інструментах.

Організатори фестивалю працюють над урізноманітненням і удосконаленням заходу. Так, починаючи з 2004 р., фестивальна програма ділиться на 3 частини: «Різдво», «Щедрий вечір» та «Водохреща». На «Різдво» проходять конкурси колядок; на «Щедрий вечір»

відбувається театралізоване обрядодійство «Новорічна Переберія». Заключна частина проходить на «Водохреща» і отримала назву «Вертепна містерія», радуючи гостей та учасників конкурсом вертепів» [5; 65].

За внесок в «охорону і збереження традиційної культури, а також об'єднання представників різних культурних груп світу в єдину фестивальну сім'ю Міжнародний Слов'янський фестиваль «Коляда» внесений до календаря та має статус CIOFF (Міжнародної ради організації фестивалів фольклору і традиційних мистецтв)» [5; 66].

Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого фольклору «Котилася торба...» є авторським проектом Рівненського обласного центру народної творчості. Перші акорди фестивалю прозвучали 2002 р. у м. Кузнецовську. Співорганізатором конкурсу є Міністерство культури; Управління культури Рівненської обласної державної адміністрації; Управління освіти і науки і Відділ у справах сім'ї та молоді Рівненської обласної державної адміністрації; відділи культури і туризму райдержадміністрації та виконкоми рад міст обласного підпорядкування.

Мета конкурсу: залучення дітей до вивчення та популяризації дитячого фольклору, виявлення його регіональних особливостей, використання дитячого фольклору в навчальному процесі як засобу виховання у підростаючого покоління, поваги до національної культури, налагодження культурних зв'язків та взаємообміну між дитячими колективами, використання народних ігор та забав для організації дозвілля дітей й впровадження їх до навчального процесу, залучення до участі пошуковій роботі молодих дослідників дитячого фольклору.

19-23 травня 2010 р. у м. Дубно відбувся 5 Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого фольклору, присвячений пам'яті українського народознавця, фольклориста, письменника В.Т.Скуратівського. Фестиваль також занесений до фестивальної програми CIOFF. У його рамках проводиться науково-практична конференція «Проблеми збереження фольклорних традицій у сучасній соціокультурній практиці», організовується виставка декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Веселики Полісся» за участю юних майстрів України і зарубіжних країн.

У 2001 р. розпочав ходу Всеукраїнський фестиваль-конкурс козацької пісні «Встань, козацька славо! Засвіти знамена!». Організатори заходу: Міністерство культури України, управління культури і туризму Рівненської облдержадміністрації. Завдання фестивалю – пропаганда творів національно-патріотичного звучання та творів, які оспівують славетні подвиги козаків і проводиться з метою виховання в підростаючого покоління любові до рідного краю, його історичного минулого на зразках історичної спадщини – пісень про героїчне минуле України, виявлення талановитих виконавців української пісні.

У листопаді 2003 р. у залі камерної та органної музики обласної філармонії проходив I Міжнародний музичний фестиваль «Нове виконавство». Цей фестиваль став першою спробою панорамного представлення в Рівному різноманітних напрямів виконавства, як найдавнішої, так і найновітнішої музики – від старовинного монодичного співу та фольклорної архаїки до електроакустичних інсталяцій та експериментів авангардного спрямування. Проект фестивалю отримав грант Міжнародного фонду «Відродження» на конкурсі 2002 р. «Культурні зв'язки», підтримку Російського посольства в Україні. Він викликав значний культурний резонанс в Україні, привернувши увагу спеціалістів оригінальністю своєї концепції. Захід надає слухацькій аудиторії міста можливість долучитися до різноманітних досягнень музичного виконавства, почути музику широкого жанрового та стильового діапазону, водночас із унікальною нагодою спілкування з виконавцями та композиторами.

2003 р. митці Рівненщини розпочали фестивалем органної музики «Світ дивовижний органа», де взяли участь не тільки місцеві музиканти, але й органісти України, близького та далекого зарубіжжя. Цей захід зібрав суцвіття майстрів класичного жанру.

*«Мені здається, музика космічна.
Найбільш космічна із усіх мистецтв.
Я часом думаю, що музика походить
Ще з позивних і з космосу крізь хаос.
А особливо – скрипка і орган.
В його акордах чутно кроки Бога».*

Такими поетичними рядками Л.Костенко розпочинався кожен концерт І фестивалю органної музики у Рівному, що тривав із 15 по 31 січня 2003 р. Учасниками фестивалю були Заслужені артисти України В.Кошуба, Т.Орлова (Київ), Заслужений артист Кубані М.Павалій (Краснодар), М.Сидоренко (Київ), Н.Молдаван (Хмельницький), К.Огаркова (Рівне), Заслужений діяч мистецтв України, проф. Г.Булибенко (Київ), М.Григоров (Москва), К.Шаров (Мінськ), Алан Саттон (Англія).

«Симфонією незалежної держави» названо творчі звіти майстрів мистецтв і художні колективи України. «Піснею озвалось Погориння» (1999 р.), що проходив у рамках II Всеукраїнського фестивалю майстрів мистецтв та народної творчості, приурочений святкуванню 10 річниці незалежності України. «Піснею озвалось Погориння» (2001 р.), «Весняний передзвін Погоринського краю» (2004 р.), «Пісні бурштинового краю» (2009 р.) – такі назви носили програми творчих звітів Рівненщини.

Полісся – унікальний етнокультурний регіон – скарбниця прадавніх міфів, легенд, звичаїв, обрядів, героїчної історії – невичерпне джерело натхнення багатьох вчених, митців, письменників, істориків. Древня Погоринська земля сипнула на Київську сцену стільки того весняного цвіту, що його вистачило б не на один день обговорення і в професійних, і в аматорських колах.

Режисери і мистецькі керівники вміло вплели у загальний контекст виступу пам'ятні дати України, віддавши шану минулому і спрямувавши свій погляд у майбутнє. Запам'яталась глядачам програми Рівненщини: глибина і професійність виконання, вдалі режисерські задуми. Постановочна група на чолі з С.Мельничуком виткала масштабне художнє полотно – легке за формою і цікаве й розмаїте за змістом, продуманою сценографією, м'яким звуком, доречними поетичними текстами місцевих авторів [3; 85].

Ось як відгукується про творчі звіти народний артист України, художній керівник, директор ансамблю українського фольклору «Берегиня» М.Буравський: «Фольклорний блок – вражаюча картина, наскільки вона народна, жива картина, яким багатством чарує Полісся. Хочеться низько вклонитися таким подвижникам, як Л.Гапон і В.Ковальчук, що прищеплюють молодим людям любов до фольклору в школі. Яка величезна любов до жанру, який ентузіазм, а це означає, що фольклор на Рівненщині має своє майбутнє» [3; 88]. І подібних висловлювань від Народного артиста України М.Вантуха, поета М.Луківа та ін було чимало [3; 90]. Високу оцінку отримала й виставка народних виробів: вишивки, рушники, художнє ткацтво, різьблення по дереву, плетіння соломки, лози тощо.

«Поліський край має багато красивого, колоритного мистецтва, як народної творчості, так і професійного. Творчі звіти гарно зверстані режисерськи, органічно викристалізувалися як цікавий концерт. Концерт був патріотично і національно виражений, показано академічне мистецтво, легку естрадну пісню. Рівненцям вдалося зберегти своє обличчя, колорит, були представлені всі жанри мистецтва» [3; 90].

Джерельні приписи

1. *Див.: «Червоний прапор»* від 28 травня 1982 р.
2. *Див.: Віковичного древа крона молода* // Рівне. – 1992. – 2 травня.
3. *Шарварко Б.* «Симфонія незалежної України»: Мистецький аналіз творчих звітів областей України 2000-2001 / Б.Шарварко. – К., 2001. – 146 с.

4. **Прокопович Т.** Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України / Т.Прокопович: Зб. мат. Всеукр. наук.-практ. конф. – Вип. 3. – Рівне, 2008 – 147 с.
5. **Динаміка фольклорного виконавства:** Мат. наук.-практ. конф. до 30-річчя кафедри музичного фольклору (Рівне, 26-27 лютого 2009 р.) / Ред. кол. Р.Дзвінка, Н.Супрун-Яремко, Б.Яремко, Ю.Рибак. – Рівне, 2009. – 119 с.
6. **«З народного джерела»:** До 10-ї річниці Всеукраїнського фестивалю-конкурсу молодих виконавців української народної музики / Упр. Р.Дзвінка, Ю.Рибак, Л.Гапон. – Рівне, 2010. – 14 с.

Резюме

Аналізуються найбільш помітні мистецькі заходи, проведені на Рівненщині.

Ключові слова: фестиваль, творчість, звіт, Україна.

Summary

Analyse the most noticeable creative measures, conducted on Rivne.

Key words: festival, work, report, Ukraine.

ЗМІСТ II ТОМУ

Розділ III.**Професійна діяльність як культурний феномен ..... 3***Андропова І.Ф.* Катарсичний вплив мистецького твору як переживання
душевної гармонії ..... 3*Коваль М.О.* Формування системи давньоукраїнського професійного
вокального виконавства ..... 7*Лаврук Н.К.* Українські листівки етнографічного спрямування як джерело вивчення
української народної культури першої чверті ХХ століття ..... 11*Свіридовська Л.М.* Синхронність розгортання різномірних мистецьких процесів
української фортепіанної музики кінця ХІХ – початку ХХ ст.
на тлі європейського модернізму ..... 14*Цюлюпа Н.Л.* Становлення та розвиток національного фортепіанного виконавства
(ХVІІІ-ХХ ст.) ..... 17*Филипчук М.С.* Становлення та розвиток естрадно-оркестрового виконавства
в історичній ретроспективі ..... 21*Тарчинська Ю.Г.* Новітнє і традиційне у соноричі прокоф'євського піанізму ..... 24*Кречко Н.М.* Етичні, естетичні та мистецькі погляди М.Кречка як засада
трансформації хорової культури 70-80-х років ..... 29*Драгомирецька О.* Принципи індивідуального композиторського стилю
Анатолія Авдієвського ..... 34*Негода Н.В.* Сучасне мистецтво в умовах глобальної комунікації ..... 38*Мозгова О.М.* Сучасні напрями розвитку українського пісенного
естрадного мистецтва ..... 40*Сташук О.А.* Вітчизняне мистецтво у транскордонному співробітництві ..... 45*Ковалик П.А.* Особливості використання сучасної української музики у фаховій
підготовці диригента-хормейстера ..... 49*Сметана О.* Фонаційні резерви естрадного виконавця ..... 52*Дука П.П.* Традиції вокального мистецтва та його становлення в Україні ..... 56*Горіна Л.І., Мельничук С.Ф.* Становлення домрової школи на Рівненщині ..... 59*Пономаренко М.І., Корчага В.Г.* Баян і баяністи Рівненщини ..... 62*Буцяк В.І., Турко Н.Є.* Проблемні питання технічного розвитку студентів
із дисципліни «Загальне фортепіано» ..... 70*Сахарчук Р.* Оркестрова і хорова фактура: особливості перекладення ..... 74*Ужинський М.Ю.* Театрально-видовищна звукорежисура ..... 77*Берлач О.П.* Джерельна база дослідження фортифікаційного мистецтва Волині ..... 81**Розділ IV.****Теоретико-методологічні основи збереження народних традицій ..... 85***Школьна Т.* Обрядовість українського цехового музиканта ХVІ-ХVІІІ ст. .... 85*Крусь О.П.* Пісенний фольклор Волинського Полісся
(за матеріалами історико-етнографічних досліджень ХІХ-ХХ століть) ..... 89*Ясінський М.М.* Етнічно-релігійні клуби Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст. .... 93*Злобін Ю.В.* «Сорочинський ярмарок» М.Гоголя як художнє відображення
універсальної моделі українського ярмарку 98

Панасюк І.Ю. Особливості весільної обрядовості Острожчини (за польовими матеріалами, зібраними в с. Українка Острозького району Рівненської області)	102
Самохвалова А. Хореографія весільного обряду Рівненського Полісся	107
Мерлянова О.А. Жіночі танці як елемент сімейної обрядовості	111
Купцова-Величко М.Ф. Корифеї кобзарського мистецтва	115
Мельничук С.Ф. Цимбали на Волині	120
Павлюк І. Роль народних самодіяльних колективів у збереженні української пісні	123

Розділ V.

Художня практика України в історичній ретроспективі	127
Грантовська О.А. Традиції наукового осмислення естетики античного одягу	127
Величко О.Б. Навчально-методична праця Леопольда Моцарта «Versuche grundliche Violinschule» – Auzpurg: gedruck bei Johan Jacob Lotter, 1756 крізь призму просвітницького руху	130
Рабчук І.О. Експресіоністичні мотиви у творчості «бойчукістів»	135
Геккель А.В. Вплив творчості Т.Шевченка на розвиток українського танцювального мистецтва	138
Крижановська Т.І. Специфіка використання духовних творів в курсі «Історія української музики»	141
Давидовський К.Ю. Мистецькі проекти – Міжнародний фестиваль «Київські літні музичні вечори» та «Міжнародна літня музична академія» – у культурно-мистецькому середовищі Києва 2000-2010 рр.	144
Давидчук С. Культурологічні заходи в україно-ізраїльських відносинах	148
Волошина Л. Взаємозв'язок музики і танцю в історичній ретроспективі	154
Вознюк Л.П. Поліхудожній, естетичний потенціал дзвонарського мистецтва в системі підготовки майбутнього вчителя музики	157
Легка І.П. Художній образ як першооснова хореографічного твору	160
Аксьонова І.Ю. Лексичні особливості хореографічної культури Поліського краю	164
Гордєєва О.Ю. Дитячий хореографічний колектив та його роль у фізичному розвитку дитини	167
Стеблецький В. Роль молодіжних субкультур в особистісному становленні молодого українця	169
Бігус О.О. Сучасна фестивальна народна творчість у Прикарпатті	173

Розділ VI.

Регіональний культурний потенціал України	178
Василенко В. Історія Поділля у повісті М.Старицького «Облога Буші»	178
Бачинська Т.В. Аматорське мистецтво Рівненщини: сучасний стан, перспективи	182
Талах І.І. Мистецьке життя Дубенщини	185
Голова Л. Культурно-мистецький потенціал Дубенщини	189
Мельничук С.Ф. Фестивалі Рівненщини як фактор розвитку професійного і самодіяльного мистецтва: з історії проведення	193
Звінчук А.Л. Дмитро Гордіца – творець нового українського сакрального мистецтва	197
Левчук І. Рівненська Спілка художників України в культуротворчому житті регіону	199

Трофимчук В.О. Молодіжне відділення у Рівненській організації Національної спілки письменників України: здобутки, тенденції, перспективи	201
Головко Ю. Ікона Острожчини: сучасні імпресії	204
Кушнарьова Т.А. Вплив архітектури на духовно-естетичний світогляд академічної молоді	206
Лавренчук В.М. Сакральна Вінниччина. Храми і монастирі	209
Башилова Ю. Православні ікони в колекції Вінницького обласного краєзнавчого музею	212
Панасюк О.С. Видозміни загальноєвропейської художньої течії імпресіонізму в національному мистецтві України	215
Гавловська К.М. Сакральне мистецтво української діаспори кінця ХІХ-ХХ століть	218
Смоляр О.В. Парк Софіївка – зразок ландшафтного дизайну України	222
Шевченко Н.О. Специфіка організації спелеомаршрутів на території Кримського півострова	226